

лиция за подкрепа на десегрегацията на ромските училища. В нея са привлечени видни самоковски интелектуалци, общественици, ръководители на нестопански организации и институции.

Своеобразната изолираност (гето и ромско училище) е свързана с проявата на известни негативни учебно-възпитателни и образователни явления с децата от маргиналните ромски семейства, а именно:

- » не постъпват в училище поради крайната бедност, нямат самочувствие, поставени са в ситуация на деца в риск и са потенциални малки просяци и крадци;
- » нямат шанс пред по-богатите ромски деца и родителите приемат своята съдба на унижени, оскърбени и ненужни;
- » липсата на конкуренция с деца, произхождащи от среди, имащи по-висок образователен статус, е предпоставка за изграждане на езикова бариера и пълно непознаване на българския език.

Тези тенденции са изключително тревожни и наложиха цялостно преосмисляне на образователните стратегии спрямо ромското население в града. Едната от тях е ориентирана към *деца на крайно бедни родители*, обречени на жалко съществуване и от необходимостта да се социализират и ограмотят. А другата, към най-изявените ромски деца в смесените училища в града. За тях се организира школа за развитие на математическите им способности, начална компютърна грамотност и английски език с цел създаване на равен шанс при кандидатстване в специализираните паралелки в горен курс.

Най-съществената част от проекта обаче е насочена към децата, които са на възраст за детска градина. Особен обект на внимание са тези деца, които след година трябва да постъпят в първи клас. Поради бедността, в която живеят голяма част от родителите от ромски произход, фондация „Романи бахт“ осигурява на децата най-необходимите условия за нормален учебен труд: превоз, учебници, помагала, качествени извънучилищни форми на работа, а за учителите обучение за работа в мултиетнична среда и за опознаване на ромския етнос.

Реализирането на идеите на проекта показват, че обучението на децата от предучилищна възраст в детска градина от смесен по етнически признак тип е най-добрият модел за постигане на готовност за училище на ромските деца, за тяхната социализация и за подготовката им да възприемат различни кодове на социално общуване. Смесеното обучение помага на децата да опознаят не само своята култура, но и културата на другия етнос, да усвоят от нея достъпните за тях неща и така по-лесно да общуват помежду си.

Отделянето им в детски градини по етнически признак може да носи някакви положителни резултати само ако учителите са специално подготвени за работа с деца билингви, ако са мотивирани да работят прецизно и професионално и ако приобщят към каузата на образованието и родителите.

Иновация в проекта е и въвеждането на нов образователен субект в лицето на помощника на учителя. Краткият извървян път показва, че той може да бъде полезен, ако се ползва за подпомагане на децата за адаптиране към новата образователна среда и за увеличаване на доверието на родителската общност към образователните институции.

*Особен обект на внимание са тези деца, които след година трябва да постъпят в първи клас*